

scurtei tale vieți... Este un spectacol incomod. Deloc relaxant. Dar care te marchează puternic. Și oare e puțin lucru?

Actorii răspund cu promptitudine indicațiilor regizorale, înțelegând exact ceea ce au de făcut. Jocul lor e ferm, fără înflorituri. Sunt atenți la relații, intervin cu precizie atunci când e cazul, se retrag discret când e necesar. Patru oameni în stare să umple scena, să trezească permanent interesul sălii. Eliza Noemi Judeu dă consistență unei soții cu totul acaparată de... bucătărie și de obiectele casnice. Resemnată, acceptă o viață searbădă, lipsită de evenimente, sau a cărui unic eveniment îl constituie posibilitatea de a bea din pahare de cristal și de a mânca din farfurii de porțelan scump la... pădure. Gabriel Duțu, marea revelație a reprezentației, întruchipează un soț umil, îndrăgostit de mașina care tocmai se făcuse zob, fără perspective, fără carieră, a cărui unică variație, în viață, o constituie relația extraconjugală cu propria cumnată. Ca să nu mai caute, se folosește de ceea ce are la îndemână. Adriana Pârvu (*Autostopista*) pare a călători fără țintă, mulțumindu-se cu aventuri la-ntâmplare. Este voit superficial personajul său, rezolvat cu profesionalism.

Florina Găzdaru (*Cumnata*) creează tipul femeii flasce, lascive, leneșe, atât de leneșă încât, asemeni Soțului, acceptă o legătură incestuoasă, numai ca să nu fie nevoită să se uite în altă parte.

Este un spectacol de calitate, cu momente realmente împlinite, care, sperăm că va rămâne vreme multă de aci înainte în topul preferințelor publicului din Bacău.

Constantin PARASCHIVESCU

Precum în cer...?

Întâmplător sau nu, opțiunea pentru dramaturgia spaniolă a tinerei conduceri a teatrului din Bacău le e benefică. A fost, la începutul stagiunii, Federico García Lorca, într-un spectacol excelent realizat de Gelu Badea, *Casa Bernardei Alba*; e, acum, Ernesto Caballero cu o piesă intitulată **Auto**, într-un spectacol ca o lecție de artă realizat de Claudiu Goga. Două generații de dramaturgi, cu două modalități de explorare a realității și două mesaje de reflecție, diferențiate în timp – Lorca, în prima jumătate a secolului douăzeci, sub dictatura franchistă ce strivea libertatea individuală, Caballero, în ultimul deceniu al aceluiași secol, într-o libertate de prospecție ce denunță violența și degradingolada contemporană. Un reputat hispanist, Wilfried Floeck, citat de Andreea Dumitru în prefața volumului *Teatrul spaniol contemporan*, pe care l-a coordonat împreună cu Ioana Anghel (Fundatia Culturală „Camil Petrescu”, Revista „Teatrul azi”, supliment 2005), spunea: „Teatrul angajat al postmodernității se distinge radical de teatrul de critică socială din epoca lui Franco” – „nu este un teatru de răspunsuri, ci de întrebări” – „se centrează mai presus de toate pe individ”. Autorii incluși în antologie n-au

cunoscut franchismul, temele comune lor au fost, însă, „singurătatea, marginalizarea, incomunicarea, violența”.

Ernesto Caballero, născut la Madrid în 1957, își începe cariera teatrală ca regizor. Asemeni colegilor lui de generație, vine spre dramaturgie din practica teatrală, nu din literatură. Declară chiar, emblematic pentru întregul grup: „Nu sunt scriitor, sunt dramaturg...”. Iar succintul titlu al piesei publicate în volum, **Auto** (1993), relevă o predilecție a scrisului său pentru încărcătura de sensuri a cuvântului, jocuri verbale, ambiguități. Se referă la un accident de mașină care declanșează acțiunea, sugerează particularitatea de autoanaliză morală a personajelor, are conotația specific iberică a genului alegoric-religios inițiat de celebrii înaintași Lope de Vega și Calderon, numit *autosacramental*. Triplu sens.

Un singur act, patru personaje, spațiu nedefinit – „Ce loc ciudat!”, spune unul dintre ele. Identități abstracte – Soțul, Soția, Autostopista (al patrulea sens?), Cumnata. Toți foarte nervoși în mașina cu care familia se întorcea de la un picnic și cu atât mai mult acum, după accident, când au fost loviți din spate de un camion. Sunt convocați, citați într-o așa-zisă „sală de așteptare” pentru declarații și mărturii. Citați de cine? Nu se știe. Spațiul e impersonal – „Eu în locuri ca ăsta mă deprim”, spune Autostopista. Și fac eforturi să-și amintească ce s-a întâmplat, pentru că sunt toți implicați „în povestea asta”. Care poveste? În antecedentele morale ale accidentului, întrucât de partea fiecăruia atârna o greutate de cuget, vulnerabilă la drum (aventură, înșelăciune, lașitate, răzbunare etc.). Mizerii sufletești. Se mărturisesc reciproc, într-o clipă dramatică de sinceritate totală asupra trecutului. Și nu știm, o dată cu ei înșiși, dacă mai sunt vii sau doar o amintire. Știm doar că și-au lăsat aici „toată mizeria”.

Se spune că nu trebuie să începi un spectacol în tensiune maximă, pentru că nu mai ai cum să *urci*. Claudiu Goga îl începe, însă, chiar așa, reflectând nervozitatea care a dominat în mașină și isteria reproșurilor de după accident. De la înfruntarea tăioasă și insinuări agresive, se ajunge treptat la înmuierea tonurilor și *auto*-incriminare (al cincilea sens...). Imputările nu se mai îndreaptă în afară, ci spre propria conduită și opțiune morală, cu luciditate tristă, dureroasă. M-a surprins alura Soțului, de bărbat parcă timid, adus de spate, cu ochelari și replică moale, mereu derutat și căutând o logică, în interpretarea măsurată a lui Gabriel Duțu, pe care, sincer, nu l-am recunoscut. Partenerele feminine parcurg mai demonstrativ diagrama radiografierii lăuntrice, în note extreme descendente – de la pornire impulsivă la dezamăgire de sine, *Soția* (Eliza Noemi Judeu), de la ieșiri revendicative la profunde regrete, *Autostopista* (Adriana Pârvu), de la desprinderea detașată la asumarea vinei, *Cumnata* (Florina Găzdaru). Desen riguros psihologic, pe o paletă expresivă de sugestii și idei. Într-un cadru enigmatic de uși aparente, în semicerc, luminate din spate de fascicole neutre, filtrate, ochi nevăzuți, scormonitori (parteneră talentată de metafore plastice a regizorului, Ramona Ingrid Macarie). Pe tot parcursul dialogurilor, nici un acord muzical; la sfârșit doar, după epuizanta înșiruire de absurdități în expresii comune, o muzică serafică, pe o secvență care înmărmurește protagoniștii: o minge cade la picioarele lor și un îngeraș blond vine s-o primească. Sunt în cer...?

Teatrul Municipal „Bacovia”, Bacău – Auto de Ernesto Caballero. Traducerea: Ioana Anghel. Regia artistică: Claudiu Goga. Scenografia: Ramona Ingrid Macarie. Cu: Eliza Noemi Judeu (Soția), Gabriel Duțu (Soțul), Adriana Pârvu (Autostopista), Florina Găzdaru (Cumnata), Codrin Turcu, Ionuț Purice (Ingerul). Premiera: 14 ianuarie 2006.